

فهرست مطالب

پیشگفتار	۹
مقدمه	۱۱
فصل اول: مفهوم و انواع قرارداد	۱۵
مبحث اول: مفهوم قرار داد	۱۵
گفتار اول: مفهوم اصطلاحی قرارداد	۱۵
گفتار دوم: انواع قرار داد	۱۵
تعریف انواع قرارداد تجاری بین المللی	۱۵
مبحث دوم: انواع تقسیم بندی قراردادهای نفتی	۱۸
گفتار اول: قراردادهای امتیازی	۱۸
بند اول: رژیم مالکیت در قراردادهای امتیازی	۱۹
بند دوم: نظارت و مدیریت دولت میزبان و ابزارهای کنترل دولت در قراردادهای امتیازی	۲۱
بند سوم: اعمال نظارت دولت میزبان در مرحله مناقصه	۲۱
بند چهارم: ارائه برنامه کاری	۲۲
گفتار دوم: قراردادهای مشارکت در تولید	۲۴
بند اول: رژیم حاکم بر مالکیت مشارکت در تولید	۲۶
بند دوم: ابزارهای کنترلی دولت بر قراردادهای مشارکت در تولید	۲۷
گفتار سوم: قراردادهای مشارکت در سرمایه گذاری	۲۸
گفتار چهارم: قراردادهای خدماتی	۲۹
گفتار پنجم: طرحهای بیع متقابل و فاینانسیس نفت و گاز	۳۱
بند اول: به کارگیری بیع متقابل در صنعت نفت ایران	۳۱
بند دوم: ویژگی‌های عمده بیع متقابل برای توسعه میادین نفتی	۳۴
بند سوم: چارچوب قراردادهای بیع متقابل	۳۵
بند چهارم: نظام مالی بیع متقابل	۳۷
بند پنجم: بیع متقابل برای اکتشاف و توسعه میادین نفتی	۳۹
فصل دوم: تحولات قراردادهای نفتی از گذشته تا کنون در ایران	۴۱
مبحث اول: پیشینه تحولات مربوط به صنعت نفت در ایران	۴۱
گفتار اول: تحولات قراردادهای نفتی	۴۱
بند اول: ملی شدن نفت و قرارداد کنسرسیوم	۴۱

- بند دوم: قانون نفت ۱۳۳۶ و قراردادهای مشارکت ۴۲
- بند سوم: طرح قرارداد خدمت و قانون نفت ۱۳۵۳ ..... ۴۴
- بند چهارم: فروپاشی رژیم امتیازات ۴۴
- بند پنجم: تز مشارکت در برابر ملی کردن ۴۶
- بند ششم: نظری به قراردادهای ونزوئلا ۴۷
- مبحث دوم: پیشینه تحولات قراردادهای جدید نفتی IPC ۵۱
- گفتار اول: بیع متقابل برای اکتشاف و توسعه میادین نفتی ۵۳
- گفتار دوم: تحولات قراردادهای جدید نفتی IPC ۵۴
- بند اول: محتوای قراردادهای IPC ۵۵
- بند دوم: ویژگی‌های مدل IPC ۵۹
- فصل سوم: اهداف تدوین و اصول حاکم بر قراردادهای IPC** ۷۱
- مبحث اول: اهداف تدوین قراردادهای IPC ۷۱
- گفتار اول: پیش بینی اهداف در تدوین قراردادهای جدید ۷۱
- بند اول: افزایش ظرفیت تولید نفت و گاز طبیعی کشور ۷۲
- بند دوم: حفظ و ارتقای جایگاه ایران در اوپک و بازار جهانی نفت و گاز طبیعی ۷۲
- بند سوم: افزایش بهینه ظرفیت‌های تولید نفت و گاز طبیعی به ویژه در میدان مشترک ۷۳
- بند چهارم: اجرای طرح‌های اکتشاف، توصیف، توسعه و تولید و بهره برداری ۷۴
- بند پنجم: اطمینان از حفظ و صیانت هر چه بیشتر از مخازن نفت و گاز طبیعی ۷۵
- بند ششم: استفاده از شیوه‌های نوین در اکتشاف، توصیف، توسعه، تولید و بهره‌برداری از میدان‌های نفتی و گازی ۷۶
- بند هفتم: تشویق و حمایت از جذب و هدایت سرمایه‌های داخلی و خارجی ۷۸
- گفتار دوم: رویه‌ها و قواعد حاکم بر قراردادهای IPC ۷۹
- بند اول: حفظ حاکمیت و اعمال تصرفات مالکانه دولت جمهوری اسلامی ایران ۷۹
- بند دوم: تعلیق تمام پرداختی پیمانکار تا رفع شرایط فورس ماژور ۸۲
- بند سوم: عدم تضمین تعهدات ایجاد شده در قرارداد از سوی دولت ۸۵
- بند چهارم: بازپرداخت هزینه‌ها و دستمزد پیمانکاران از محل درآمد حاصل از اجرای پروژه ۸۶
- بند پنجم: بازپرداخت کلیه هزینه‌های مستقیم، غیرمستقیم، هزینه‌های تأمین مالی و پرداخت دستمزد (Free) ۸۶
- بند ششم: پذیرش دستمزد (Free) متناسب با شرایط و تولید اضافی ناشی از هر طرح با هدف ایجاد انگیزه در طرف دوم قرارداد ۸۸

فهرست مطالب □ ۷

بند هفتم: تعهد طرف دوم قرارداد به برداشت صیانتی از مخازن نفت و گاز در طول دوره قرارداد.....	۸۹
بند هشتم: ملاحظات زیست محیطی و CSR.....	۹۱
بند نهم: استفاده حداکثری از توان داخلی به عنوان اصل لازم الاجرا.....	۹۳
بند دهم: مالکیت کارفرما کلیه اموال اعم از ساختمان‌ها، کالاها، تجهیزات، چاه‌ها و تأسیسات سطح الارضی از همان تاریخ شروع قرارداد.....	۹۷
بند یازدهم: اختیار وزارت نفت و شرکت ملی نفت ایران در تنظیم سطح تولید.....	۹۸
بند دوازدهم: تاثیر اوضاع و احوال در فسخ یا سقوط تعهد قرارداد.....	۹۹
گفتار سوم: ساختار الگوی جدید قرارداد نفتی ایران.....	۹۹
بند اول: نحوه واگذاری و اجرای قرارداد.....	۹۹
بند دوم: سازوکار تعیین دستمزد.....	۱۰۰
بند سوم: دوره یا مدت قرارداد.....	۱۰۲
بند چهارم: سرفصل‌های هزینه‌ای.....	۱۰۲
بند پنجم: کمیته مدیریت مشترک.....	۱۰۴
بند ششم: نقش شرکت‌های بهره‌بردار فعلی در مرحله بهره‌برداری.....	۱۰۵
بند هفتم: انتقال و ارتقای فناوری در جریان اجرای قرارداد.....	۱۰۶
فصل چهارم: بررسی تحلیلی مزایا و معایب قراردادهای IPC.....	۱۰۷
مبحث اول: مقایسه قراردادهای IPC با بیع متقابل و مغایرت آن با قوانین و اسناد بالا دستی.....	۱۰۷
گفتار اول: بررسی تفاوت‌های انواع قراردادهای نفتی.....	۱۰۷
بند اول: ضعف شدید قرارداد جدید نفتی در انتقال و توسعه فناوری.....	۱۱۰
بند دوم: مغایرت قراردادهای نفتی با اصول حاکم بر اقتصاد مقاومتی.....	۱۱۱
بند سوم: محرمانه بودن قراردادهای نفتی.....	۱۱۲
گفتار دوم: تفاوت قراردادهای IPC و بیع متقابل.....	۱۱۳
بند اول: کوتاه مدت بودن دوره قرارداد.....	۱۱۳
بند دوم: وابستگی پرداخت حق الزحمه پیمانکار به هزینه‌های سرمایه‌ای.....	۱۱۴
بند سوم: نظارت ضعیف کارفرما بر عملکرد پیمانکاران.....	۱۱۴
بند چهارم: انعطاف پایین قرارداد.....	۱۱۵
بند پنجم: مغایرت الگوی جدید قراردادهای نفتی با قوانین و اسناد بالادستی.....	۱۱۵
گفتار سوم: ابهامات فنی، مالی و ساختاری IPC نسبت به بیع متقابل.....	۱۲۳
بند اول: ابهام در تحقق تولید صیانتی با وجود بلندمدت بودن قرارداد.....	۱۲۳
بند دوم: تداوم تمایل پیمانکار برای افزایش هزینه‌های سرمایه‌ای.....	۱۲۴

۱۲۴.....	بند سوم: جایگاه شرکت ملی نفت ایران در صنعت نفت و گاز با این قرارداد
۱۲۵.....	بند چهارم: درآمد شرکت ملی نفت ایران
۱۲۵.....	بند پنجم: یکپارچگی اکتشاف با توسعه و تولید میداین نفت و گاز
۱۲۶.....	بند ششم: تاثیرگذاری قیمت جهانی نفت در تعیین حق الزحمه پیمانکاران
۱۲۶.....	بند هفتم: سهم شرکت‌های ایرانی در کنسرسیوم
۱۲۷.....	بند هشتم: نحوه تعیین مبنای افزایش تولید نفت و گاز IPC
۱۲۷.....	بند نهم: معافیت مالیاتی پیمانکاران
۱۲۷.....	بند دهم: عدم تعیین سازوکار جریمه پیمانکار
۱۲۸.....	گفتار چهارم: ابهامات فقهی و حقوقی قراردادهای IPC
۱۲۸.....	بند اول: بررسی چگونگی توجه به قاعده نفی سیل در این نوع قرارداد
۱۳۱.....	بند دوم: بررسی قرارداد منافات موسوم به IPC با اصل ۱۳۹ ق.ا.
۱۳۲.....	بند سوم: معین نبودن ثمن در قراردادهای نفتی در نظام حقوقی ایران
۱۳۴.....	بند چهارم: ایرادات کلی وارد بر قراردادهای جدید نفتی
۱۳۷.....	سخن پایانی
۱۴۱.....	پیوست
۱۵۷.....	منابع